

To: [redacted]@rivm.nl]; [redacted]@rivm.nl];
 [redacted]@essb.eur.nl]; [redacted]@essb.eur.nl]; [redacted]@rivm.nl]; [redacted]@rivm.nl];
 From: [redacted]
 Sent: Wed 3/3/2021 2:02:28 PM
 Subject: Re: gedragsreflecties NCTV
 Received: Wed 3/3/2021 2:02:55 PM

Besten,

Even de gedachten ingetypt van net. Wellicht nog nuttig.

Algemene uitgangspunten:

1. Mbt versoepelen: langzamerhand overgaan naar een ander frame, nl. hoe kunnen we op een duurzame manier omgaan met het risico van leven met het corona virus. Dus een risico management frame. Dit relateert aan het punt 'urgentie vasthouden'. Waarom moet dat? Het gaat om het verstandig omgaan met het risico, zoals we dat ook op andere gebieden doen. De urgentie was er na enige maanden na de uitbraak wel af. Bij verstandig omgaan met risico's hoort ook dat als de omstandigheden veranderen, de maatregelen weer veranderen. _
2. Mbt redenen van invoeren of versoepelen maatregelen: laat zien dat 'rechtvaardigheid' dwz rechtvaardige verdeling van de lasten (en lusten) een leidend principe is bij de beleidskeuzes. Dus het gaat niet alleen om de draagkracht van de zorg te ontzien, of aantal IC opnames beperkt te houden. Daar hoort idd bij het meewegen van welzijn etc.
3. Hier hoort bij: het benoemen van de (morele) waarden die onderliggend zijn aan de keuzes. Bv. het duidelijk afwijzen van het Herstel.nl voorstel om kwetsbaren te isoleren. Dit werd afgewezen op basis van een principe (het is onwenselijk).
4. Mbt onzekerheid: de onzekerheden benoemen en communiceren is zeker goed, maar je moet niet te veel onzekerheid communiceren. Het eerste vergroot het vertrouwen (je belooft niet meer dan je kan waar maken; transparantie). Het laatste ondermijnt het vertrouwen (we hebben er geen grip op; we weten niet wat we moeten doen; we zijn niet competent). Communiceer wat je doet om de onzekerheden te verminderen. Dus: leg het proces uit, leg uit wat je doet. Die fieldlab experimenten zijn een goed voorbeeld.
5. Mbt naleven van maatregelen en moeheid: perspectief bieden (daar gaat het de hele tijd over). Het lijkt mij dat het beter is om concrete stappen en data te noemen, dan niets. En dan erbij te zeggen dat het door de ontwikkelingen (epidemiologisch) van afgeweken moet worden. Dat zie je m.i. De Jonge ook steeds vaker doen bv. met de vaccinatiestrategie. Dus bv. eind maart gaan de terrassen open (en dan de voorwaarden specificeren). Het tweede aspect dat belangrijk is, is m.i. mensen controle geven. En dan ook geen micromanagement toepassen ("met wie wel en niet sneeuwballen gooien"), maar veel over laten aan ondernemers (burgers) zelf, maar wel duidelijke voorwaarden stellen.
6. Mbt afschalen of niet. Ik vind dat 'draagvlak' niet een zaligmakend argument is. De avondklok is wat mij betreft een erg ingrijpende maatregel want beperkt ernstig vrijheid van beweging. Dat het (beperkt) effect heeft op het R getal is wat mij betreft onvoldoende rechtvaardiging. Dat het als uitruil gebruikt wordt om onderwijs meer open te stellen, is wel een goede rechtvaardiging wat mij betreft. Het is dan meer dan instrumenteel.
7. Ik zou ook de 3C's als leidend raamwerk heroverwegen. Die gaan alleen op voor 1,5 meter en handen wassen/hygiënische maatregelen (en mondkapjes) in openbare ruimten. Dan kan er sprake zijn van handhaving/controle. En kan je de context aanpassen (eenrichtingsverkeer etc). Voor het grotere verhaal is dit raamwerk (3 C's) echt ontoereikend.

Succes met het advies

vrgr

[redacted]

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e

Amsterdam UMC, Vrije Universiteit Amsterdam

Department of Public and Occupational Health | room 5.1.2e

Amsterdam Public Health research institute

Van der Boerhorststraat 7,1081 BT Amsterdam,NL

T +31(0) 5.1.2e E 5.1.2e @amsterdamumc.nl |

| research.vumc.nl/en/persons 5.1.2e www.linkedin.com/in/ 5.1.2e

| www.riscamsterdam.com

| vumc.nl | www.amsterdamresearch.org/web/public-health/home.htm

| www.vumc.com/departments/public-and-occupational-health-social-medicine.htm

Zie ook het zomemummer 2018 van het populair wetenschappelijk tijdschrift [Skepter](#)

Van: 5.1.2e 5.1.2e < 5.1.2e @rivm.nl>

Verzonden: dinsdag 2 maart 2021 09:50

Aan: 5.1.2e @fsw.leidenuniv.nl < 5.1.2e @fsw.leidenuniv.nl>; 5.1.2e @tilburguniversity.edu'

< 5.1.2e @tilburguniversity.edu>; 5.1.2e @essb.eur.nl' < 5.1.2e @essb.eur.nl> 5.1.5

< 5.1.5 @rivm.nl>; 5.1.2e @essb.eur.nl' < 5.1.2e @essb.eur.nl>; 5.1.2e @maastrichtuniversity.nl'

< 5.1.2e @maastrichtuniversity.nl>; 5.1.2e , 5.1.2e < 5.1.2e @amsterdamumc.nl>; 5.1.2e @umcg.nl'

< 5.1.2e @umcg.nl>; 5.1.2e @uu.nl' < 5.1.2e @uu.nl>; 5.1.2e @nji.nl' < 5.1.2e @nji.nl>; 5.1.2e 5.1.2e

< 5.1.2e @rivm.nl>; 5.1.2e 5.1.2e < 5.1.2e @rivm.nl>

Onderwerp: gedragsreflecties NCTV

Beste experts,

Inmiddels is bekend dat het kabinet ervoor heeft gekozen om de komende twee keer geen drie-wekelijkse maar een twee-wekelijkse besluitvormingscyclus te hanteren. Dat is meteen de reden dat jullie zowel voor 3 als voor 17 maart een uitnodiging hebben ontvangen voor een expertsessie. We verwachten dat we daarna weer overstappen op een drie-wekelijkse cyclus.

Momenteel zijn de voorbereidingen in gang voor besluitvorming op maandag 8 maart 2021. Opnieuw worden verschillende scenario's uitgewerkt, waarbij aan de hand van het laatste epidemiologische en maatschappelijke beeld wordt gezien welke scenario's van kracht kunnen zijn na maandag 15 maart 2021. Op verzoek van de NCTV willen wij graag VERTROUWELIJK onderstaande concept scenario's aan jullie voorleggen en aanstaande woensdag gezamenlijk bespreken met als doel om kernachtig in beeld te krijgen wat mogelijke uitvoeringsproblemen of andere belangrijke punten/afwegingen zijn die van belang zijn voor besluitvorming.

Daarbij merken we zekerheidshalve en met het oog op de epidemiologische ontwikkelingen op dat het hierbij nog zeer onzeker is of één of meerdere van onderstaande scenario's mogelijk zal blijken.

Ter info is de laatste brief met gedragsreflecties bijgevoegd. Ook onze werkpakket-leiders vragen we om inbreng.

De concept scenario's zijn als volgt:

- Voortzetting of laten vervallen avondklok (conform min.reg. op 15/3 om 04.30 uur)
- Continuering van het huidige maatregelenpakket, met mogelijke aanpassingen op het gebied van één of meerdere punten:
  - o Thuisbezoekadvies verhogen
  - o Bezoekers bij uitvaarten verhogen
  - o Verder openstellen VO en MBO
  - o Gefaseerd openen van HBO en WO
  - o Openen van terrassen
  - o Verruimen van het winkelen op afspraak
  - o Toestaan van binnensporten t/m 12 jaar (incl. zwemlessen)
  - o Buitenschoolse Opvang (BSO) heropenen
  - o Toestaan van jeugdactiviteiten tot 27 jaar in culturele instellingen

- o Verlengen van het reisadvies 'reis niet naar het buitenland en boek niet voor de periode t/m 31 maart'

Daarbij lijkt het ons goed om aan de hand van een aantal criteria deze concept scenario's te bespreken. Deze zullen morgen meer worden toegelicht, maar wij denken aan:

- Duidelijke koers: als dit aangepast wordt, steunt of hindert dat de duidelijkheid van het beleid?
- Eerlijke verdeling van de lasten over de partijen in het land: neemt dat toe of af?
- Verschillende belangen worden afgewogen: virus, sociaal, mentaal, financieel?
- Beleid / beslissing goed uit te leggen
- Maatregelen pakket als geheel logisch en niet verwarrend

Een aantal van de bovenstaande punten is ook aan de orde geweest in de vorige brief met gedragsreflecties van 22 februari (zie attachment). Daarom ook goed om te bezien welke toevoegingen er nog zijn op onze laatste brief. Meer specifiek zouden wij de onderstaande vragen morgen willen bespreken:

- Welke effecten schatten jullie in als het gaat over kleine versoepelingen of verzwaringen?
  - Focus op naleving van de gedragsregels
  - Impact op (mentale) gezondheid
  - Impact op kwetsbare groepen
- Hoe kunnen we het beste omgaan om met de "moeheid" van maatregelen?
- Hoe kunnen we de naleving van de maatregelen verbeteren (beperking thuisbezoek, stimuleren thuisblijven, drukte ontwijken, geen groepsvormen)
  - Aandachtspunten voor flankerend / ondersteunend nationaal / regionaal / lokaal beleid? Wat kan de overheid doen ter ondersteuning/ bevordering?
- Hoe houden we de urgentie vast?
  - Heeft het zin het huidige pakket te verlengen of is het van belang om in de communicatie een "verstrenging" hieraan te koppelen?
- Hoe verhouden de maatregelen zich tot de communicatie over de vaccins en daaraan gekoppelde hoop op verlichting? Zitten hier mogelijk tegengestelde triggers in om niet na te leven?

We hechten veel waarde aan jullie input! Mocht je op de hoogte zijn van recente onderzoeksresultaten die bruikbaar zijn bij deze gedragstoets, van harte welkom. Onze input wordt gebruikt voor een toelichting in het Catshuis en zal vervolgens openbaar worden gemaakt met de Catshuisstukken. Als we denken dat we veel nieuws toe te voegen hebben, dan kunnen we wederom een brief ter onderbouwing opstellen. Deze publiceren we via de website van de Corona Gedragseenheid (<https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/kennisintegratie>).

Vriendelijke groet en tot morgen,

Mede namens 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

=====
5.1.2e 5.1.2e

Centrum voor Voeding, Preventie en Zorg
 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
 Postbus 1
 3720 BA Bilthoven
 tel 5.1.2e
 mob 5.1.2e
 fax 5.1.2e
 email 5.1.2e [@rivm.nl](mailto:5.1.2e@rivm.nl)
5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e, PhD

Centre for Nutrition, Prevention and Health Services
 National Institute for Public Health and the Environment
 P.O. Box 1, 3720 BA
 Bilthoven, The Netherlands
 T +31 5.1.2e
 M +31 5.1.2e
 F +31 5.1.2e
 E 5.1.2e [@rivm.nl](mailto:5.1.2e@rivm.nl)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en *Committed to health and sustainability*

VUmc disclaimer : www.vumc.nl/disclaimer
AMC disclaimer : www.amc.nl/disclaimer